

Олесь УЛЪЯНЕНКО (Олександр Станіславович Улья-нов) народився 8 травня 1962 рок в м. Хорол на Полтавщині. Прозаїк. Лауреат премії “Благовіст” (1995), Малої Шевченківської премії (1997, за роман “Сталінка”). Член Національної Спілки письменників України й Асоціації українських письменників. Автор романів і повістей “Зимова повість”, “Богемна раясодія”, “Вогненне око”, “Син тіні”, “Знак Саваофа”, “Дофін сатани”, “Хрест на Сатурні”, “Квіти Содому”, “Ангели помсти”, “Серафима”, “Жінка його мрії”, “Там, де південь” та ін., низки оповідань та есеїв.

Пропонуємо нашим читачам уривок із нового роману, над яким автор іще працює. У ньому, як і в інших творах Олесь Ульяненко, йдеться про страшний світ, який утра-тив Бога, мораль і любов. Не такого життя закликає нас прагнути митець.

ПРОРОК

Уривок з роману

Євгенії Чуприні, з любов'ю.

*Якщо ти скажеш, що це закінчення,
то знай: дорога до Бога тільки
розпочалася.*

ЧАСТИНА ПЕРША

НЕСУМІСНОСТІ

Я розповім тобі, мила, казку, ходімо зі мною... Я розповім про Ілька Гугенштайнера, котрий перед святами Кучок пообіцяв станцювати гопака на черепі Івана Бишовця. Я можу розповісти й іншу, але, чорт забирай, – нічого в тебе в житті від цього не зміниться: ти будеш так само хтиво заковувати очі, задирати гузде, не інакше, лишень як веліла тобі природа і ще хтось. Можливо, той, що викидає сірку і гідь. Хоч Гугенштайнер пообіцяв, а проте, радість моя, місто підірвала інша подія. Ні, не черговий приїзд карликів-гомосексуалістів чи ліліпуток-лесбіянок. Це вам обридло, і чи воно потрібне. Епатаж не надто солодких речей призводить до диктатури або фашизму. Саме так, саме так сказав один чоловік, що перед виборами приїжджав до нас: у пенсне, з голомозою пергаментною головою... Взагалі, схожий на клоновану істоту з чергового російського серіалу... Але не про це річ. Місто зірвала інша подія.

Мадам Батерфляй, мадам З-зі, Королева, як відразу нарекли її в цьому ляльковому, з іграшковою церквою, з коробочкою-мерією, з шикарним модерним ящиком тюряги містечку, де сині до непристойності озера заковтували в жаркий полудень орди запітнілих,

чорних од засмаги тіл, які взимку раптом починали вирізнятися одне від одного, дивуючи проявами характеру і не тільки. Отож, містечко, що кишіло служачками закону й держави, а ще чорними, як біблійне гайвороння, попами, котрі сторчма на своїх животах носили срібні хрести; у містечку, де мораль вище закону, а закон ніколи не послуговувався мораллю, бо всі так намагалися рахуватися з біблійними писаннями, що кожен двір забутого цього міста тандичив Святе Письмо на свій здоровий глузд, сповідуючи більше здоровий шлунок, власну кишеню, своє обійстя, готовність покласти за нього життя або дати драла, якщо на те буде вагома причина. Містечко, що вже не захоплювалося дорогими машинами, а гонорилося й ледь не плювало на столицю – крізь зуби і нижню губу. А пані З-зі – кінопродюсерка; висока, тридцятирічна, з чорною гривною і зеленими очима лошиця прибула в містечко Т. збирати натуру для дорослого кіно. Ніхто не тямив тут, що таке доросле кіно, ніхто і гадки не мав, чим закінчиться зрештою ця загадкова й чарівна у своїй загадковості мандрівка прекрасної мадам З-зі... І одного гождого дня, коли високе літне небо ангели зірвали білим пухом крил, тільки руде неправдоподібне сонце драгувало поважне, ближче до могили громадянство, – цього дня, поржавленого не інакше як лихим, нашу красуню знайшли голою і почепленою на найвищому висохлому дереві. Коли її зняли, то блюстителі закону зробили цілком очевидний висновок: рот і очі пані З-зі зашиті шматками шкіри. А ще куценький слідчий, з голомозою, подовбаною чиряками головою, схожою на диню-дичку, дав зрозуміти, що хоче бачити сіданку пані З-за (З-зі – його не-делікатно поправили). Покійницю перевернули. Виходило, що шкіру з її сідниць зрізали і трансплантували на обличчя. Пані померла

від асфіксії, тобто напросто – задихнулася. А слідчий сказав: “Повісилася”. Коли немає відповіді – виникають легенди.

Я лежав на краю своєї свідомості, у снігу пам’яті, до якої можна було досягнути рукою. Але дзуськи. Ніяких просвітлінь. Хрін у ніс усім тим, хто вивчає Бгагаведгіту. Облом можна назвати обломом, коли можеш кудись піти, а тебе тримає щось більше, ніж лінь. Щаслива думка, моя мила, і гляди, щось таки трапиться. Після чергової нічної історії, з вибльовуванням антрекотів, лобстерів, злизуванням із персів мажорних дуреп шампанського, мене хилитало, як у допотопному пульмані, як капітана Кука біля берегів Тихого океану. Сказано, я лежав між білою порошею просвітлення і смертю: ось вона прийшла – чорна – гу-гу-гу! – з широченними плечами, у неї смерділо з рота... Так. Із скрипом пожежного крану ти підіймаєш голову, щоб мужньо, як Нібелунг, прийняти удар коси – його писок. Не інакше, писок цього вилупка. Колишній гебешник на мізерній пенсії. Стукач і бабій. П’яниця і звідник. Ллойд мав блискучу пам’ять, аналітичний розум, але якась його хромосома заплуталась у вселенській пазусі Господа Бога, і чоловічу понесло по життю, як по копаному. Він говорить “карма”, а я тандичу – розплата, а ніяка там не хромосома. Ти, мудака, – до дауна? До дауна тобі далеко, як і до того, що ти простиш своє начальство або полюбиш президента. Отакої, старий, а в орангутанги тобі ближче. Тільки ж сам розумієш – це не дауни, а високорозвинена драбина цивілізованого суспільства.

Ллойд лише кевкнув помийницею, з якої вирвалися зрадливими сучками-ірініями запахи жіночих принад, дорогого вина і непереборний гумовий запах – ледь уловимий – кокаїну. Він красиво поправив своє чорне волосся; якщо можна говорити про статечність, то цьому гевалу тільки те й лишалось – з шиком поправляти волосся, закидаючи голову назад. Його розкосі очі, майже жіночі, із сизою поволокою, обдурювали не лише прищаву студентку, а й мажорна дурка ще з півроку сльнявила на його фото в себе в джаккузі. Ллойд шукав, все життя шукав кохання. І був здоровим авантюристом, на що його спонукала держава. Знав це і дуже тішився. Ще в чотирнадцятилітньому віці мав гомосексуальний досвід. Чи допомогло те його шукання вічного і світлого – запитайте самого. Напросто він забив на такі речі; як

велика гусінь, повз по земній кулі, не добираючи траєкторії й напрямку. А на біса гусені ракетний двигун ззаду? Ви не подумали?..

Нас багатьох тоді повбивали. У жовту джанкойську ніч, пропахлу полином, динями, кавунами і зрілим виноградом сорту “Ізабелла”. Від самої думки, від одного слова “Ізабелла” Ллойда стовбурчить. Але степ... Ми повертаємося в жовтий степ, розкряний вугільним обсидіаном ночі, наче консервна банка (а звідти висипалися під вибалушене око місяця тремтливі окунці людських душ). Нас четверо – і кодро драних ментів на уазиках: із запаленими фарами на дальній бій, з гвинтарями, гнали пекельним прокляттям кримської землі, де не було жодної зупинки, окрім що твоєї – навік. А до того часу, коли пішов сніг, у джанкойському степу синій сніг, як одкровення розпашілим дитячим мізкам; до того часу, як нас підловили – затравлених голодних звірів, у нас і черв’яка дощового не було в роті. Ллойд у нашій команді був найвідірванішим. Він виловив у болоті жирнючу водяну крису (щур звучить якось не в тему) і притягнув її, пливучи і тримаючи пособачому в зубах. Ми її з’їли. Голод має свої закони, вони вкручені нам Творцем задалеко до нашого народження. Ось так. Ми давилися м’якими кісточками, давилися шерстю, їли, як тічка, що потрапила з доброго дива на м’ясокомбінат. Але це допомогло. Іспит людини завжди спричинює якийсь голос і криваві мозолі на душі.

Тож ми: Я, Ллойд, Женя з тоненькими кісками і тіціанівським обличчям, маленька панкушка Людка, котра все кричала, що хоче і хоче... Крису ми таки поділили по-братські, але вогню не було. Мовчки переглянулися і почали жерти сире м’ясо, чавкаючи і перетираючи кутніми з тельбухами та шерстю. Враз у Ллойда засвітилися очі – так засвітилися, наче він побачив попереду лампочку на мільйон ват. Якимось чудом прибило дві велетенські цистерни. Тут ми вирішили влаштувати наш табір. Ми дожирали крису, щасливі своїм вільним життям: здавалося, це буде тягнутися довго – блискучу вічність, аж доки ми не згоримо в Галактиці. Ми надібали велетенську, як космічний корабель, проржавілу цистерну. Романтика має вельми добру сторону: ви можете візти в саме пекло з усміхненим писком і оциреними зубами.

Тіло її, пані 3-зі, зняли недбало двоє працівників трупарні, де колись Ллойд парився

перевізником, вважай, помічником Харона, якщо можна вкрутити це поганське слівце; тіло її, ще вчора шикарної жінки, зачепилося підбитим птахом за гілки, а тоді лантухом упало прямо під ноги купі роззявак: менші, до тринадцяти років, намагалися заглянути, що там діється в неї поміж ніг, жадібно дивилися на алебастрового кольору груди – обличчя мало кого цікавило. Старші, тягнучи смердючу “Приму”, сказали: “Оце так птиця!”

У нас лускали барабанні перетинки. Наче рій демонів влаштував у вушних раковинах дикий танець або хор своїх співів. Цілу годину менти гамселили по цистерні, потім повитягували дівчат і “випрасовували” їх у нас на очах, ми ж стояли на колінах із заламаними руками, відхаркували кров’яку із слиною. Нарешті, коли стражам закону набридло розважатися й вибивати нам зуби, вони взялися за Ллойда: печений мажор із небесними очима і пухнастими віями під драпом видався вартим їх уваги. На диво, той не чинив великого супротиву. А я, спершись на цистерну, ковтав гірку слину, мало думав про Ллойда, а чекав на свою чергу. Та її не настало. Несподівано небо – синє, з білим ангельським крилом хмар – прорвалося дощем із градом, і блюстителі порядку полізли на перекур до уазика.

Що я міг думати, коли ми плелися в паточі нічного кримського степу?.. Ллойд тлумачив усе, що трапалося з ним, із неприхованим фаталізмом старого циніка, хоч йому ще не виповнилося й шістнадцяти. “Звісно, це паскудство, старий, але це досвід, фатальний досвід”. Він навіть повідав, що один мент лизав йому грішне місце. Нас це розвеселило, але не дівчат. Дивні створіння: самі нариваються, а коли трапляється нагода, – виставляються, як непорочні й святі монахині, хоч, правду кажучи, на багатьох місця немає, де б примоститися... Те, що світ перестав для нас бути звичною круговертю, ще нічого особливого не означало. Ллойд усе навіть подобалося. Через дірку в одному місці цей нікчема задумав побачити світ.

Спочатку те чи те, що ми називаємо смертю, діє на нас звіддала, і ми більше піддаємося натовпу, який голосить, шамкає за своїми законами. Нічого так не облегує людину на першій порі, як смерть ближнього. Відчуття втрати приходить із тим, що ми не можемо говорити чи лягати з кимсь із членів нашої родини, будь він десь у землі, на небі, в пеклі,

якщо все це існує в галактиці нашої черепної коробки. Словом, якщо ви не відкинули Бога і зараз ганчіркою бовтаєтеся на вітрі, мокрою нікчемною ганчіркою... З-зі завжди вірила у свою зверхність, у вічну молодість і удачу. Коли ми вперше зустрілися, вона розмальовувала трупи в одній погребальній конторі. Косметолог мертвих. Їй це було до шмиги. Ллойд навіть припустив, що вона спить із трупами... Ну, що там такого... Але за руку не піймали. В юності, вірніше, у п’ятнадцять, вона була ефектною брюнеткою із зеленими очима, круглими грудьми, на яких примостилися два акуратних пиптики... Ех, того фатального чи, може, закономірного дня, коли її голу, з обдертою сідницею, почепили на дерево, Ілько Гугенштайнер таки станцював на черепі Івана Бишовця, хоч єврейські Кучки й давно минули. А над світом ангел Господній розкинув білі крила, і нікому не думалося про смерть пані З-зі. Зелене море очерету з синіми підпалинами посередині, ріденькі хвилячки, птахи, що збивали комашню на обід, радісні й відчайдушні ямки з дитячими головами... І білі янгольські крила ріжуть небесну чистоту.

Ми слухали, мов дикі, просмерділі індіанці – просмерділі гнилю помираючої в нас цивілізації, що марилося зараз срібними ваннами, потоками кришталевої води, – слухали, притиснувшись вухом до землі, стук за стуком, удар за ударом, і вже добре відрізняли удар власного серця, серця сусіда і товариша від галопу підшов, підкованих підшов ментовських чобіт. Через тиждень, як у нас на руках хтось помре (хто?), пам’ять відмовляється видавати цю істину: перед нами відкрилося велетенське місто, обсноване моцаками та клешнями портових кранів! Ми не втішилися в горі, бо були надто молодими, а кров і хіть розривали нам вени. Ми готові були вибити весь світ і відбудувати його заново.

Так, Ллойд, після кількох років невдач і як обріс черевом, повернувся в благочестиву сім’ю відставного гебістського генерала – коли забув про свою любов до здоровених мужиків, що носили ментовські кашкети, про свій порваний гуз, мертву коханку, яка страшно до того голосила в чорному степу... Та ніяк він не міг стерти з пам’яті З-зі. І у день її смерті, ні про що не здогадуючись, зателефонував на мій давній мобільник, а я, на диво, витягнув із шафи цей релікт, без приємності упізнав голос – відлуння старого болю, голос-фантом.

Хто більше хворий: я чи він? Чорні смуги дороги з миготливими тінями. Сонце гріє п'ятак смоли. Під настилом а-ля роготіна, о-хо-хо, два ряди лавок, по один бік і по інший. Сонце плавленим шматком сиру підтікає їй під ноги. Вона сидить, перехилившись, і судомно вивертає із себе весь непотріб, зібраний ще, здається, за часів кривоносих і кривоногих вікінгів – їхній послід, на якому зводилося це місто... Зараз у неї жовті желатинові очі. Жовті болотяні очі очеретяної кішки. Тисячоліття виривається з неї, і безпритульний пес підставляє під паруючу рідину свою морду. Лана ворухить поглядом, невидючим, страшним. На ній шкіряна спідниця, з якої виростають гарні ноги з тугими литками, тонка батистова сорочка. Лана не носить ліфчика, і круглі груди нахабно вивалюються з пазухи, розриваючи гудзики. Вона повторює: хто більше довбнущий – я чи він? Намагається підняти спідницю, розтуляє ноги, мимохіть показує двом підліткам у картатих сорочках, що там у неї... Жовті очі, як туман у майбутнє... Він вийшов з-за рогу – в кремову костюмі, їжакувате волосся, розворот плечей, як у метелика. Він прийшов невчасно (буває і таке в казках, моя дорогенька), не давши тим підліткам у картатих сорочках до кінця здерти з неї шмаття й завалити на тесану колоду. Перший удар трості вибив одному з вахлаків передні зуби; в іншого постраждала задня частина: тріскіт прорваного трико віддалено нагадав Лані щось неймовірно знайоме. Вона підняла голову і сказала: “Незайманий”.

Незнайомець витягнув заточену трость, вірніше, стилет, витер о спину хлопаки. А потім у Лани був палючий і пристрасний роман, якийсь африканський роман! Вони разом травилися коксом і героїном, пропікали драну богему до самого її дна, спалювали себе в найвигадливіших оргіях. Зельдерович був щасливим. І вона (насправді була щасливою) називала лагідно (і вона на той час була лагідною), називала його тупорилим євреєм, що ніяк не може зробити їй кар'єру. Для Зельдеровича Лана взялася нізвідки. Шоу-бізнес не часто розглядає такі питання. Питання було просте: чи довго протримається Зельдерович на цій вершині, чи довго протримається в його ліжку Лана одна чи Лана інша. Але з боку колег “Зельдерович” дійсно дурнішав, просяджуючи скажені гроші на гулянки десь по “Єлісєєвських” полях. Так починався її ранок, що важким сонцем підіймався над червоними верхівками хмарочосів. Дівчинки нізвідки. Легка здобич виявилася надто тяжкою для Зельдеровича.

Лана не переставала думати про Лоліна, про Лоліна як невігійно-солодку рану, що сукровилася, але приносила задоволення; вона вивчила і пам'ятала всі його родимки, його запахи, відновлювала подумки їхню близькість і млосно завмирала, витягнувшись довгим, красивим тілом на кушетці з китайськими візерунками. Вони з Лоліном мешкали в одному районі. Жодне з них не сподівалося на сопливий сентиментальний роман. Щоправда, Лана консервативно дотримувалася своїх романтичних уподобань. Може, тому вони все це і замислили... Різало навскіс осіннє сонце, візерунками павутини вимальовувалося бабине літо, і вони прийшли в мою хижку, завалену поламаними стільцями, купами сміття, розбитим унітазом, з брудною підлогою, усяною висохлими презервативами. Було ясно, чому ця довбана мажорня приманджлала до мого барлога, обліпленого порнографією німецького виробництва. Задумали ці голубки щось не дуже гарне, й це навряд чи потішить мою схимницьку душу.

Колись половина нашої банди носила хрести, а інша – магендавиди. Їх оливкова шкіра блищала проти сонця, а волоокі очі давали зрозуміти всю древність, величність і, складалося враження, що й нікчемність цієї нації. Трохи на викоті очі, повні ноги, м'які рухи. Чорні чоботи в гармошку – “прохора”. У народі їх називали вірменами. За кар'єром пролягала нічийна територія. Лолін високий, з широкими плечима, але рухами був більше подібний на метелика. Син заможних батьків, мажор і нащадок мажорів, він приводив на разбірку кілька залізаних істот, котрих навряд чи можна було назвати мужиками. Пацани пропонували знімати їм штани, аби пересвідчитися. Лана відразу вловила запах грошей. Але в Лоліна – одне в голові: ламати собі і комусь череп у бійці, красти машини і мріяти, як колись пограбує банк. А Зельдерович приніс їй успіх. І не якийсь там, а успіх. Та ще до Лоліна, до Зельдеровича першим зустрів її я. На мосту, із задертою вверх головою, під багряними листям вона пила густий портвейн, а краплі стікали її точеною шиєю. Ми блукали, як усі закохані в цьому місті, не знаходячи прихистку. Серед старих, іржавих гойдалок нарешті надібали місце, устелене теплим осіннім листям. Потім вона поцілувала мене... <...> Я не знав, що таке любов, що таке близькість. Точно так, як і Лана. Переляк і відраза – ось що летіло вночі над нашими мріями. І я радів, що в нашому житті з'явився

Зельдерович, що повів її у свій біжутерний світ шоу-бізнесу. Я того ж таки дня поховав її глибоко в пам'яті, як дорослі ховають дитинство.

Нині, коли все минуло, я мандрую пустелею досконалості. І лише стук у двері й огидна пика Лоліна, зіжмакана, як газета "Блік" перед вжитком у відхожому місці... Він стояв на півзгннутих ногах – краватка, як у вішалника, здоровенна пляшка віскі – і говорив, говорив... Я обірвав його:

– Заткнися. Зельдерович їй хоч щось дав...

Але помалу до мене доходило: справа не в Зельдеровичі, не в тому, що Лолін кожної ночі перетворюється на збоченця. Цей вилупок пустився берега, як пес, що намагається з води видряпатися на кручу, пустився, не зваживши сили. Ідея фікс – замочити Зельдеровича і забрати її в краї обітовані. Так-так, заявився не один (від нього несло пріллю подільських кабаків і вологою Труханового острова) – була ще особа, в патлах якої йшли один на другого вошиві ескадрони. Потім Лолін сів на стільця і заплакав. Як дитина, що зламала коштовну іграшку. Мене ніби на кіл настромляють, коли чую, як плачуть діти, але тут ревів здоровенний кобель, і, зрозуміло, за цим щось стояло невидиме. Що саме? Тобі вирішувати, моя мила. Для нього і для мене. Але звістку про смерть Лани я зустрів спокійно – як далекий пошвист поїзда за лісосмугою: почув, а за хвилину немає. Лише сизий дим... Я навіть не розвів руками, настільки мені чомусь було байдуже. Лолін бутив, а я прикладався до горлечка з коньяком.

Найстарший – чорнобородий – з ликом переляканого дрібного біса: мент наступив ногою йому на горлянку, зробив "ластівку", себто прикував руки до ніг, і таким чином той став подібним на Арку Дружби Народів. Падлючий жовтий вітер. Кам'яні баби з обвітряними обличчями байдуже визиралися, поскладавши куці лапи свої на пузах: дивилися, як решті вибивають зуби. Сусальне золото обдувало мармизи ментів. У мене пропав страх. Навіть тоді, коли почали гвалтувати чорнобородого. Як пропадає страх або захоплення в маленькій дитині, коли вона бачить перед собою жасминовий кущ з навислою над ним золотоваю бджолою. Я чекав... Дівчата віддавалися мовчки, як телята. Лана сиділа за каменем (клята дівка!), і я радів з цього. Але тут, золотко моє, починається майже неправдоподібна історія (всі правдиві історії,

як відомо, правдоподібні). Піднімається курава. Вона легка, мов під весняним вітерцем. Жене перекотиполе степом. Далі здійснюється вихор. Страшний вихор забиває рота й очі. Хтось волає не своїм гласом: "Армагедон!" – "Закрий писок – це смерть!..." Я знаю, що Лана сидить за каменем, і чую мелодію її серця. У мене немає серця. Я дослухаюся і вловлюю гул гелікоптера. Нарешті нас посправжньому спіймали. Лолін плаче від радощів: "Це мій батько, мій батько..." Стальний птах летить над південним берегом Криму. Зависає над ущелиною. Сідає. Нас виводять. Летять тільки Лолін і Лана. А ми знову лишаємося в степу. Я не думаю про життя – думаю про Лану: що нас зблизило і що віддалило? Мені вкрай треба було замислитися про себе, та – скрізь вона! Я здохну від зневоднення. І Лана моя пустеля. Щось інше мені не лізе в голову. Але я думаю про навколишній світ, що сплітається з моїми міазмами. І тут бачу на горизонті рій – наче велетенську зграю ірїній. Тут уже моя шкіра заворушилася. Мене стирає наждаком страх. Мені огидно, мені страшно, наче я наперед побачив її стікання кров'ю. А потім була дорога...

Ми прошивали міста, як велетенські клубки гадів і червів. Ми тулилися одне до одного в тамбурах вагонів, наче злякані тхори, з котрих нині, ось зараз, знімуть шкіру, обшарпані і задріпані. І все ж таки – здивований погляд на світ, наче той в один хук перетвориться на краще, зробиться лагідним, як після Другого Пришестя. Нас виловлювали в підвалах, паршивих, але з томикам Мандельштама, Водсворта, Міллера і всієї цієї західної роздубані, в якій ані ми, ані вони не розбиралися. Потрапити, головне потрапити в це життя, а далі вилізти, як заліз. Примостити гузно і вижити, як памперс, що його лишень завтра використають. Людство говорить про високе, але дбає про труси з бубною – спереду чи ззаду. Так що, коли я здихався Лани, сидів, обнявши коліна, серед кримського степу, мої думки вичовгував палючий вітер, і, на диво, виявилися вони не такими вже й дурними. Ось вам.

Минуло багато років. Саме того дня, коли Лану зняли з дерева й викликали столичних криміналістів, Ілько під аплодисменти натовпу пройшовсь упродовж озера, в якому виздихала вся риба, повернув до столітнього дуба і застиг під його могутніми лапами, де тінь ховає сонце, людей, наче витерті їхні бажання,

і лише жовті кола розкреслює під деревами. Полудень висмоктувався високий, як молоко. А ставки глибочили, з темною рибою на дні. Цього дня зійшлися Ілько Гугенштайнер та Іван Бишовець. А пані З-зі лежала в місцевій трупарні. Ілько звалив одним ударом Бишовця і став танцювати на його черепі, а народ сповзався з кущів бузку та бузини. Народ! Ха! О! Засунь йому в зад граблі!.. Ілько продовжував танцювати чи то сім сорок, чи гопака на черепі Бишовця. Людяки постояли і почали розходитись. Бишовець довго не помирав.

.....

ДІМ БІЛЯ ФОНТАНУ

Я живу серед папуг, антикваріату, астролябій і різного мотлоху. Я звик до цих запахів; над моєю головою ширяють повітряні елєфанти й металеві птеродактилі гелікоптерів. Здавалося, час зупинився разом із моїми годинниками. Я лише не можу звикнути до запаху жінки: бузкового, чистого, як озонове повітря після дощу. Уперто впродовж багатьох років я ловлю ці запахи, що виходять із пор міста. Фонтан розпускається квіткою, спокусливою, наче жінка. У мене багато книг, але вони не несуть життя. Там пріль і мудрість віків, можливо, ...якщо врахувати пролиту цистернами кров. Єдиним співзвонником маю обідраного чолов'ягу, який раз у тиждень з'являється до паперті святого Миколая, падає навзнік і посипає голову піском і камінням, щось клекоче. На нього не звертали уваги або ж уважали за набожного чи юродивого. Але настав день, якому здивувалися всі: від міліціонера до останнього вурки. Чорне авто, конструкцією подібне на комаху, гальмонуло біля магазинчика. Відразу місцевий юродивий учепився зубами в шину, а коли його за патли відтягнули, почав посипати попелом голову. З авто вийшло троє чоловіків в однакових чорних плащах. Не треба питатися, де була зброя. Вони повільно пройшли двориком і зупинилися перед вітриною. Полетіло пір'я з моїх папужок, заграли жовті метелики книг, уламки астролябії, шматки диковинних кактусів і фікусів. Мене вони облишили. Один, із синіми очима, підійшов і сказав:

– Так треба... – і витягнув пачку іноземної валюти.

Цього йолопа я знав давно. Він жив вічність. Клянусь вам, якщо можна клястися. Він пришов нізвідки, й ім'я його було ніхто.

У здоровенних кручах цей ніхто вирив собі нору, облаштував її. Найдивніше, що влада боялася поткнути туди свого писка. Раз заходив дільничний, а потім блукав цілих три доби, щоб потрапити додому. Одні вважали його Божою людиною, інші відьмаком, решта просто єхидно гундосила. Власне, сам потороча мало мене обходив. Хіба що ця рванюка зупинялась перед моєю вітриною і довго роздивлялася птахів і квіти. Потім він повагом, наче принц, коло за колом обходив містечко й збирав порожні пляшки. З пляшок-то і все почалося. Ні-ні... постійте. Була розмова. Коли його запитали, що він тут робить, – “Копая... А навіщо... Хіба я знаю, чому рию. Не заважай. Рию, то й рию”. Але ні, з'явилася скоріше баба. Але її, я пам'ятаю її, як крізь густий туман.

Вони підкотили “бусік” під самий банк. Їх четверо в чорних робітничих комбінезонах. І найменше вони цього очікували, як повітря запахло порохом, а плин ранку розірвали гвіздками постріли. Двоє відразу впали на брук, забилися великими чорними рибинами, решта намагалися відстрілюватись. Одному з охоронців знесло пів черепа, і було видно мізки, що трусилися, мов холодець, чи там желатин. Він ступив ще кілька кроків, вистрелив, а тоді повільно, як перед молитвою, опустився на коліна, заворушив синіми губами, звалився, аж безпритульний пес, пробігаючи мимо, кілька разів гавкнув у його бік. <...> Нарешті затих. Четвертому куля влучила в плече, і той затято відстрілювався з новенького Glocka, поклавши ледь не половину охорони. Він обійшов “бусік”, завантажив кілька мішків із грішми, ввалився в кабінку водія. Ще кілька куль продірявили скло. Видно, чолов'яга дуже розсердився. Вийшов із машини й, не пригинаючись чи ховаючись, прямо пішов на охорону, поливаючи їх свинцем. Врешті нікого не лишилося живим. Тільки зараз четвертий помітив, що одна куля засіла в носі, а інша прошила навиліт бік. Він спробував ухопити ще один мішок, але сили не вистачило. Ішов повільно, тягнучи за собою кривавий слід. Инкасаторка лежала на асфальті, обличчям донизу... Четвертий зупинився і зробив контрольний постріл їй у потилицю. Але вона ще тягнула життя. Чоловіка розібрала цікавість – він перевернув її на спину. І тут отримав кулю в груди. Постріл був страшний: четвертого підкинуло в повітря, але він якось умудрився стати на ноги. Так і стояв під високим небом з білими хмарами, що протіка-

ли над головою, намагаючись здерти маску. Потім одним пострілом – вже з обріза – розніс голову інкасаторці і, хилитаючись, наче п'яний, поплівся до “бусіка”. Гнав упевнено, раз по раз осідаючи на кермо, відривався і знову твердо вів. Десь за яругами його вирувало зовсім. І “бусік” скотився у вибалку.

Мене завжди насторожували каліки й ліліпути. Їх зуби готові перегризти, дай волю, не тільки вашу горлянку. Й от у солодкому затишку лип і каштанів, біля жовтої пагоди готелю зупинилося вишневого кольору “Феррарі”. З авто спочатку вискочила пара карликів, а потім з'явилася вона, пані З-зі. Мені – як тисяча собак нагидили в душу. Не тому, що це були карлики, не тому, що пані своєю вродою і шармом столичної дівки закрила цей чудовий червневий день. У всьому є таємниця, і шляхами цієї таємниці ви повинні слідувати. От я і пішов до телефону, щоб сповістити начальника міліції, а може, і самого мера. Коли повернувся, вона стояла, опершись на “Феррарі”, курила справжню чоловічу сигару, і вираз у неї на обличчі був такий, начебто знала, куди я бігав.

Я бачив, як він виліз із своєї нори. Понюхав повітря. Повертів бильмами, посіченими стрілами червоних прожилок. Ця потороча стовбичила так довго, що в мене потерпли ноги. Над пагорбами літав крук. Коло за колом. Коло за колом. Що бачила ця обскубана тварюка? Почвара обернувся спиною і зашкунтильгав назад. За хвилину повернувся з костуром. Мене покликав мій папуга... А як я вийшов на вулицю і зіпнувся на пагорб, біля його нори вже нікого не було. Тільки кривавий слід. Я хмикнув. Наш мент їздить тихо. Він підкотив до нори і сказав:

– Ану, баран, вилазь. І тягни сюди свого бандюгу...

Потороча з'явився з костуром, із налитими кров'ю очима.

– Чого блудиш, як сука тічна?

Капітан, бойовий офіцер, випрасуваний, вилізаний, мов тобі майський кіт. Він обійшов нору, заглянув усередину, але нікого не знайшов. Причина і наслідки відсутні, і страж порядку завис у вакуумі непрохідної глупоти. Якщо нема, то нікого нема.

А сьогодні я бачив землю і віддалявся від неї. Земля була переді мною, мов футбольний м'яч, розпечена, як магма; я не спав; я не мав; це було щось інше, аж боявся зізнатися

самому собі. Потім я розм'як, як розпарений хліб, і не спав, і не страждав, і не думав.

ЛАНА

Мадам З-зі влаштувалася на знімальному майданчику. На спинці розкладного стільчика білими буквами було введено її справжнє ім'я. Білим по чорному. Внизу – урвище, мочарі, болота й озера, як розбита велетенська срібляста порцелянова тарілка династії Інъ. Режисер дивиться на її круглу, як вигин річки, рожеву литку. Хм, колись вона хотіла його. А внизу скалки озер. Повітря – здуріти можна. Кастинг на природі. В штанях неспокоїно. Треба ж додуматися влаштувати кастинг на природі. За неї узятися б біля озера. А пам'ятаєш, ти вперше прийшла до нас на студію. Соромилася роздягнутися в гримерці. Так нічого й не вдалося. Але не в помрежа. Він мав клепку позавішувати дзеркала і вікна. Напевне, відтоді вона робить це тільки в темряві. Мало кайфу. Але що більше він думав про те, що мало кайфу, то більше кортіло. Сверблячка якась. Вона віддавалася так легко, вона, Лана, чи мадам З-зі, як прозвали місцеві аборигени, – випити стакан води важче. Стріли вулиць, сміттєві баки, чернопикі, що за понюшку коксу вивернуть усі нутрощі, але вона витерпіла, а швидше, пішла руба. Подумки рука повзе ляшкою, пальці торкаються... розсувають... Знову сині озера і ціла ватага дівуль у бікіні. Він дивився на голі тіла, на довгі її стрункі ноги. Лана на смітниках. Прокляті вигадки. Всього в Лани не було. Пусті плітки, порожні балачки.

– Не годиться! Де ви понабирали цих шкап?! Я вас запитую? – Лані подають сигарету. Вона підіймається, йде і дивиться на місто, що вкрилося червоним лаком призахідного сонця. І вона вибухнула, жадібно ковтнула повітря, настояне на озоні, коров'яках, запахах свиноферми. З-зі повільно повернула голову. Розкоса, зелена щілина ока.

ВУЖ

Його називали людиною-вужем. Ларік не мав нічого проти цього поганяла... Він ненавидів, коли називали Ларіком. Це для нього звучало, як педик. Педик-Ларік. Рима прямо таки віршова. Він їх, гомосексуалістів, сторонився, але щоб не любити, то ні. А от проти назвиська “Вуж” не мав нічого, хоч воно й не захоплювало. Просто інше не з'являлося, як ні від чого іншого не давало спокою та радос-

ті життя, окрім сексу та ефедрину. Тюрма для малолітніх, де невідомо яке в нього було прізвисько (смертна тайна!), а ушпандьорили за молоду вчительку танців... <...> Після відсидки три місяці простирчав у болотистій місцині в пригороді – там, де докошувала життя мати: читав книжки про кримінальні розбірки, історичні баталії, слиняві романтичні історії. Доки не настав час... І до нього прийшли, до мазаного ментами колишнього зека. Після невдалого пограбування. Він був зрадів, що решту убито, і його таємницю відіслано в далеке минуле, немов відкриваючи перспективу на нове життя, якого насправді – як розумна людина знав – не вимальовувалось у принципі. Він чітко усвідомлював, що чекає його на тому кінці дороги. Але тут природна інтуїція зрадила. Він потрапив у нору до півбожевільного. Вуж опинився в пастці. Але фортуна підклала йому запакованого, облутаного дротами чужих доль Лоліна. Ларік більш ніж бажане лишитися сам на сам із цим диваком у його клятушій норі.

ЛЕВИ

Спочатку, на правду, цією бандою заправляв мій батько. Заправляв довго, поки йому не проламали череп, і, просвітлівши, він не подався у баптисти. Таких людей, що верховодять у містах і містечках, тоді називали королями. Батько і був королем двадцять років, а потім зійшов на пси. Він подарував мені “прохора” і нагайку з семи кінцями, з уплетеними в кінці шматочками свинцю. Ми ходили дворами, зовсім різні, але поєднані кланом... Ілько та Іван були прибулдами. За рівню їх ніхто не тримав... Ілько сходить піною: “О дайте, дайте мені порвать ету пасть”. Їх так і прозивали – однойцеві. Ходили вони різними курсами і в різних бригадах. Наприклад, Жора Мостович випилював з бронзи магендавиди і продавав їх по десять копійок. І вся школа, від шкетів до старшокласників, носили самопильні магендавиди. І в моїй банді було багато євреїв, але магендавидами вони не парилися – просто робили татування шестикутних зірок на плечах. Ми курсували двома групами, але одним кланом. Жора Мостович на уроках випилював хрести і магендавиди і заганяв їх по десять копійок. Для форсу магендаведи носили навіть гої. Батьки Жоржа говорили, що він жидівський засранець, і щоб вони не бачили у нього на шії “ето”. На той час ми вже трусили весь район. Нам ще навіть не виповнилося шістнадцяти; ми летіли

ватагою назустріч вітру, сонцю, а над нашими головами летіли голуби й ворони. Мати Жорика голосила, заламуючи руки: “Боже мой! Що з тобою зробилося? Ти був хорошим хлопчиком, пака не з’явилася етот...”. Я, звичайно, що примудрився втягнути в банду навіть євреїв. У домі батьків Жоржа завжди висів тонкий аромат кави, східних спецій, прянощів і ще чогось дивного, неповторного. До моєї відсидки, коли в стані афекту пирнув заточкою вітчима, я тут був бажаним гостем. Єдиним із гоїв... За рік я організував банду.

Наш район міцно, як би щелепами, затиснутий чотирма комфортабельними будинками, що нагадують іспанські галіони. Його можна листати, як історію хвороби. Хворобою були ми та ще смітники з рудими від старості шубами. Тут ляхно пересуватися місцевому аборигену, а зайшлому подорож могла закінчитися не-життям або не-здоров’ям, принаймні його свіжі органи перейдуть з однієї черевини до іншої. Проста аксіома. Іншого вибору в нас не було. Першою моєю іграшкою, вуличною іграшкою, був велосипедний ланцюг, намотаний на кулак. Першим до моєї банди пристав Жора Мостович, із квадратною щелепою, випуклими сірими очима, що, здавалося, бризнуть фонтанами сліз, зі скошеним носом. Жора більше походив на карусельника, який закликає дітей на ярмарках. Із висоти я бачу бокаті плечі, порослі густою шерстю. Словом, не родись я в цьому районі, серед кам’яних і бетонних коробок, плит зі скла й металу, то, напевно, нічого б з цієї історії не вийшло...

Ілько Гугенштайнер таки станцював на черепі Івана Бишовця гопака. А трапилось це, коли Принцеса зарулила до придорожного ресторану, тягнучи за собою смердючу свиту підскарбіїв, помрежів, других режисерів... Ілько мав вуха, як у літака По-2, а ще він був власником ресторану. Іван завжди сидів вниз, у барі, і смоктав пиво. Це він першим сказав: “О так птиця!” За півгодини Ілько вивів Івана на вулицю і станцював йому гопак. За ці півгодини 3-зі встигнули роздягнути, зрізати шкіру з сідниці й зашити нею рота і очі.

У мене ляк на маленькі містечка. Можливо, тому, що там минуло дитинство, а в ньому приховані в темних закутках жахи. Я трусився в роздобаному “Вольво” і думав про мадам, котрій добряче дісталось. Чуток про неї літало достобіса, але насправді я той чи не єдиний чоловік, що здатен був завали-

ти цю стерву, лахудру і лесбіянку. Такий уже старомодний, як дев'яностолітній дід. Хто знає... Принаймні сюди мене чорти б не припхали, аби не юнацьке, давнє, дуже давнє захоплення – “Братство Лева”.

3-31

Жінки тут одягаються не гірше за борщівських повій. А ті ще дадуть фори. Усі мешканці свято шанують традиції, включаючи і благочестивих матрон. Зустрічали з хлібом-сіллю того, хто завдав неабиякого клопоту місцевій владі. Нас, як водиться, приймав мер міста на півзігнутих ногах. Синій ніс йому дружина вкрила тональною пудрою, а очі підвела тушшю; мер намагався перебити дух часнику й самогону дешевою м'ятною гумкою польського виробництва. <...>

Натовп зібрався чималенький. Роззявивши роти, чекали чуда, щонайменше, коли вода перетвориться на вино. Інакшого їм не треба. <...> А я не відчув могутнього, вселенського вихлопу труби, здається, ієрихонської, коли мої ноги по щиколотки, мої до блиску дзеркального начищені черевики загрузили в свиняче лайно. У мене не вирвалося навіть “фі-фі”, столичне “фі”... Але дівчатка, в котрих ноги росли прямо від вух, вигиналися з-під куцих спідничок – от, повернуло, блін, у далекі краї дитинства. Треба було щось змінювати. В голові зі свистом торнадо гуло від неякісної китайської дурі. Я чинно набундючився. Моя постава нагадувала півня, якому випадала доля відскубти принаймні чотири куроферми. Від важкості розпирало, як ярмаркового клоуна. Скопище паразитів, готових зжерти свій власний цурпалок, якби наказали.

Скошене пасмом волосся око, розірвана губа... Три десятки молодих тіл, спітнілих, широкоплечих, стояли один проти одного. Осиний хуркіт ланцюгів у кришталі повітря осені, де повільно рвуться її золотисті коси, ліниво тане брунатно-жовтавий лист і вощана свічка дерева, а малеча тягнеться обличчям до жовтого серед сірого. Пісок у пацанви плине під ногами. Гудуть ланцюги, брязкають метелики-викидухи, стоїть густий гумовий штинь у повітрі, чвиркають фонтанчики крові з рожевими корінцями зубів. Чорний ворон робить коло, об'їжджає залізний магазин Тоцького, готуються АКМСи. Я повертаю ватагу убік. Сипле жовтим листям, мрякою і сонцем. Ми пробігаємо попід аркою каштанової алеї. І закрутилися колеса... <...>

Ілько вийшов увесь увішаний магендавидами і заявив, що проти жодного з нас нічого не має, але це хайло Бишовець виходить під міст, що між Позняками та Сраною річкою. Так, я точно пам'ятаю, з чого все почалося. Ілько вийшов з кудлатою бандою з-за червоної стіни цегельні. Шайка торохкотіла, наче папуги-нерозлучники, брязкала цепами, а в Ілька на шиї красувався справжнісінький, із землі обітованої магендавид.

– Зняв би ти ту залізяку, Іллюша. З тебе жид, як з мого тютя мірошник!

– Ой, что би і кто то гавваріл...

Але було щось не так, наче повільно розкручувало півку в моїй мідній довбні. І найголовніше, я був певен, що вони, так, ВСІ ВОНИ ТУТ ПРИСУТНІ, відчували те ж саме. В одних у голові вперло – віддрючити задастих гойок. Випите вино текло також повільно, наче благовонне масло. І тут хтось сказав: “Досить!” Спочатку всі заглохли, шукаючи володаря голосу, а коли не знайшли, захурчали металеві цепи, загули електроди, бабахнув обріз. І аж коли гримнуло, показ знову набув півки, запущеної в рапіді.

– Давай обойдьомся без анонсов, Зелдовіч.

– Левадопа, левадопа, у Ілька мокра ж..., – провищав карлик, з одним оком і трипалій, сховавшись за спину Бишовця.

– Все, що вигадане, є правдою...

Пласким прозорим дахом вітер розмазував хмари, що крилами опадали в широкий потік розтопленого гудрону центральної вулиці. Жовте кирпате таксі чмихнуло, смикнуло, як кітна сука, задом і зупинилося. Вони, водій і чоловік у жовтому плащі, водночас повернули голови і разом вишкірили зуби. Той у жовтому – навіть через багато років таксист не міг забути його, он – нижня губа одвисла, потекла слина...

– Я пригощаю, – прошамкав поперед фразу, яку виловив з усього того хаосу, напханого в першому навчальному коледжі. Але жовтий чоловік скрутив сотенну єврокупюру і ткнув у слинявого рота водієві.

– Без дякую.

– Ну, і на довго тебе сюди принесло, голубе? – він сидів, наче в тіні, а половина його обличчя була зчесана, як у пластикової ляльки. – За такі гроші, рідний, ти міг би собі триметровий шворінь пришити, Вуже.

– Не називай мене так, не називай! – у повітрі пахло свіжими антонівськими яблуками. – Не помишляй мене називати Вужем, пі... – він заїкнувся, бо ствольяра Стечкана вперлася йому поміж ніг. Нівроку, був здо-

ровий, який вуж? Нинішній мер невеличкого містечка, покритий вічним сизим шлейфом із запахом зеленої антонівки й дівуль і школярок на довгих ногах, у коротких шортиках і спідничках.

– Ти приїхав із-за тієї акторочки?.. – вискалив Вуж зуби.

– Ні, я приїхав за рахунками. І ти мені не потрібен, ані мертвий, ані живий. Затямив, гадюко, затямив?! – сказав це так просто, ніби випив склянку води чи обтер сопля об лацканки піджака вчителя етики.

А МІСТО ПЛЮГАВІЛО СВЯТОМ

Раніше він не любив цю кав'ярню, де зелене, як від дешевої пляшки, скло, бетон і обцюрані кутки, а дванадцятилітні дівчатка заголюються за три гривні або й так, попатріотському. Містечко готувалося до свята незалежності. Вужу масажували обличчя, наводили манікюр, а третя терлась у його ширинці, гнучким пальцем, теплим навіть у гумовій рукавичці, розминаючи простату.

Я піднявся східцями нагору і так, наче це було вчора, відшукав столик, котрий уподобала З-зі, чи як там нині її звали. Достобіса мені не хотілось у серпневий день, повний роїща зелених мух, іти на впізнання. Знайшов собі місце біля фонтанчика, де вода смерділа, як у вбиральні, поклав ноутбук і насупивсь. У провінції так полюбляють. Вуж пройшовся із світою й чемно привітався. Один хрін, він не полюбить ні мене, ні цю кав'ярню, як всі нормальні люди не люблять спогади, але можна потішитися, що ні фіга цей ідіот не забув, дуже мало ймовірно. Люди не люблять спогадів. Приємних чи неприємних. Користі від них ніякої. Що давніше, віддаляється спогад, то більше повіває крематорієм або сирію ямою. Я не відчував ніякої сентиментальності до старих місць, хоч давній, деренчливий кондиціонер щось нагадував. Дивився на Вужа, як щур на бетонну стіну. Без бажання ламати зуби або рити нору. З цими думками й відправився до трупарні. Містом тягнувся облізлий хвіст карнавалу – з вишиванками, шароварами, кацапськими косоворотками і балалайками, бабами в кокошниках. Інтернаціоналізм роздував груди, як причандали дев'яносторічного діда. На лавках покотом порозлягалися голі дівахи рубенсівських форм, потні мужчини, що виглядали, як бики після оскотлення; дітворя, обпившись енерготоніків, намагалися долучитися до загального солодійства. І –

букети, павуки салютів... Я не люблю людей, я не люблю тварин, я не люблю феєрверки, бо від них дохнуть собаки і коти. У таких випадках мені видається, що помирають немовлята. Згадав свою кішку, яку лушпарив у цілях виховання, доки не дійшло: вона ж розуміє... Я пройшовся широкою вулицею, заваленою порожніми бляшанками від напоїв. І, напевне, пожалів, що вже не такий молодий. Прошила думка – як політ серпневої мухи – про Лану. І все забулося, коли я вріс у широке руслице забитої сміттям вулиці. А довкруг – стерильна чистота. Так, він, Вуж, не любив цю кав'яреньку, бо вона багато чого йому нагадувала. Знову удар, прямо в тім'я. Жорстока ніжність. Вітер був теплим. Майже тобі Ямайка. Мело піском, фіолетовим вечором дерева відьминими мітлами гнулися і чесали землю.

ПЕРША СХОДИНКА ДО НЕБА

Коли її нога ступила на вичовгані плити залізничного перону, треба було озватись до неї так: "О мила, я спіймаю для тебе летючу зірку". Або видати ще якусь подібну пургу. Та Лана справді була шикарною. Повні неселіконові губи; величезні коров'ячі очі, тільки зеленого кольору; чутливі груди, що гоїдалися під прозорою блузкою, безсоромно виставляючи врізнобіч кругленькі, із загостреними кінчиками соски; чорна грива волосся, натреновані ноги і все, що може звести чоловіка з розуму або – лишити байдужим. Для пропеченого провінційного гицеля вона являла собою щось середнє між богомою і мажорною тусовщицею, котра винокувала кокаїну на три дитячих сиротинці. На ній було старовинне боа, яке дуже пасувало. Років дівчині – не більше вісімнадцяти, але якщо на правду, то всі шістнадцять. До цього дня вона ще сама не знала (та й не треба) і не здогадувалася, хто допомагає і керує в її житті. Бог чи диявол. Вона летіла з такою легкістю, наче босоніжки за сто сорок баксів були реактивними. Вона не задумувалася, але й не жила, а брала, і впевненість у ній росла з кожним днем. Першою сходинкою до неба була втеча... Так, після того, як все попливло переді мною; після того, як я зробився – не я, ну, не зовсім я, і мене щось повело шукати; я до сих пір називаю це щось. До сих пір, панове. Це невідоме вирросло і стало, як чорна гора, що вміє розмовляти лише зі мною і вказувати дорогу... Так, на ній старовинна, але під модерн боа, стрункі ноги, груди гоїдаються

під прозорою кофтиною. Я її знав, я бачив її у персикувому світанку. Але щось відібрало в мене той образ і наказало знову шукати його, вірніше, її. Треба було ска-за-ти, щойно її нога ступила на плитку залізничного порогу, а я линув у темряву, як ударився головою об бетон: аквамариновий теплий вечір, лимоніві пацьорки світла від ліхтарів упіймали голого чоловіка. Не цілком голого, бо мав він дві смугасті шкарпетки, а в руках ніс темну, подібну на гробик шкатулу. Його зупинив дільничний міліціонер. І зараз мені, там, у скриньці, в теплій, лавандовій, цілком байдуже, кому дістанусь. Я змінив долю цього голого, під вітром зігнутого чоловіка, але старе коріння не виходило з ясен... Знаєте, я маю таку властивість – залазити до мізинця, проникати до мозку і жити, прихлипуючи. Від чого мене (де – не скажу) називають Схлипою.

МІСТО

Я Вуж. Слизький і паскудний вуж, бо інакше не виживеш. Як і запах не вижив. Коли я надивав старого в його норі, то нічого, крім срібного розп'яття, там не знайшов. Я сиджу біля самого виходу з бару... У мене така звичка. І я не спускаю погляду з неї. Вона – вирізана із слонової кістки, на перший погляд. Лише ебонітові очі та грива рудого волосся. Більше нічого. Я сидів через стіл і не відводив очей. Головне – пильнувати. Я знав, що він прийде, і прийде не такий, як тоді, коли ми пиляли обрізи, грабували інкасаторів. Тоді ми нікого не вбили. Окрім старого. Вірніше, задушив його я, і ніхто про це не відає, тільки вона. Вона знає, де гроші, ці солодкі, клятуші гроші. Мені дісталася скриня, коли я спорядив за безцінь племінника. Я мер цього міста, але цього мало, всього мало, нічого мало не буває. Коли думаєш про них, хочеться пообгризати пальці на ногах. Але я проповзу їй в саме нутро, недарма ж я звуся Вуж. Скільки років минуло... Ми вирушили з різних точок, але повинні зійтися в одній...

ЧАСТИНА ДРУГА

ЖИТТЯ

Траса різко завертала на сто четвертому кілометрі. Там неймовірно смерділо свинями. Широкопикий, червоновидий майор Малюта давно призвичаївся до того запаху, ба більше – він йому подовбався. У своїх недалеких мізках бачив себе на ділянці землі, добрим

господарем... Але нині це був тупий майор міліцейської патрульної служби, що готувався за рік вийти на пенсію. Чимсь сьогоднішній запах вирізнявся з-поміж інших. Ні майор, ні підлеглі не тямалися на нюансах. Але тут його заштупорило. Він вирячив очі, тиснув на педаль газу, хоч машина й не зрушила з місця. Шмаркаючись і плюючись, затикаючи ніздрі свіжовипраною хустинкою, поліз на смітник. Сюди з давніх-давен звозили тваринячу падаль, підпалювали, якщо була охота, а здебільшого так лишали. Цей запах був солодко приторний, як у курчати чи молодої телятини. Не настільки майор дурний, щоб не здогадатися про причини паскудних повівів. Він дер штани об костوماхи та ребра.. Його вирвало. Але вперто сунувся далі, наче хто пхав у спину... Нас найменше вабило бажання зустрітися, – загуло в довбешці мужика, та коли ти не спроможний пройти шлях, то твій шлях не перетнеться з чужим; перетини шляхів, чужих, нікому не потрібних, – є твоє життя. Твоя дорога до Бога. Майор потер потилицю: звідки таким думкам узятися в нього?.. Потім обережно підійшов до трупа, що вже солодко пухкав, а опариші проривали в ньому ходи. Бенкет на найвищому щаблі еволюції. Люди в чорному відпочивають. Майор налаштував рацію, коли з-за купи сміття виліз обідранець, легко витягнув з кобури пістолет і дременував на саму верхівку звалища..

ЗУСТРІЧ

На розі Воровського та Гоголівської в неї полило. Лана зайшла до вбиральні й чемно попросила тампон у якоїсь прищавої аспірантки. Та не відмовила. Настрій поліпшувався. Вона підморгнула дівчині. Піднялася догори, замовила “Мангетенн”, третю порцію за день, і тоді побачила його слизьку тінь, що повзла синіми вітринами. Цей нікчема готовий побороти її життя. Але поки що Вуж шукав якусь зголоднілу Настю, щоб повернутись у кондицію, а вже потім узятись за діло. Його картопляна голова вискакувала раз по раз за парасолькою. Лана різко, як їй здалося, встала з-за столика, аж перекинула каву на свою зелену плісіровану спідницю – це була помилка – і пішла в бік цирку, до Вокзальної. Нову дурницю утнула, коли стала в чергу за квасом, а від неї пахло ледь не всіма парфумерних бутіками Парижу. Сухенька бабця прошамотіла щось, а тоді раптом подалася до телефонної будки. За хвилину вона повернулася: кварц в очах. Лана вийшла, плавно, наче

пантера, із черги і, не спускаючи ока з Вужа та старої, перебралася ближче до цирку, під пластикові зонти. Потім відчула в собі холодну впертість і правоту. Усе довкола заливало сонце. Вона подумала навіть: сьогодні прекрасний день, щоб померти.

ЛАНА

Померти так було захоплююче, що бідолашна Лана переплутала смерть з інтимом. Одного вона мала вдосталь, інше солодко манило зігнути пальчиком. Коли я думаю про Лану, чомусь виникає образ велетенських стогів сіна, невеликого гаю, що все більше набирається барв, як-от птах набирає на крила і пір'я повітря, розпочавши невмирущий політ. Смерть і життя для неї – тільки абстракція. Знімальний майданчик був її кров'ю і сіменем чоловіка, якого вона не могла мати... Безконечний акт – ось що таке її життя. Усе інше – тупа прелюдія... Відшукати її в невеличкому, як ляльковий театр, містечку – невелика праця. Лану відшукати. А мадам З-зі? Вуж із своєю вузьколобою довбешкою плутався. Минуло багато років. Для п'ятдесятки – вічність. Я шукав Лану, Вуж шукав З-зі. І все впиралося в якісь папірці? Цього не могло бути, – мізкував я.

У дешевому генделику випив коньяку, що смердів клопами, і відчув превелике задоволення, коли, скоцюрбившись над унітазом, виблював польські сардельки. Але, на здивування обслуги і бармена, я повторив замовлення. Ультрамариновий морок за вікнами розсікали крилами кажани. Звісно, все це брехня (чи так мені хотілося б). Навряд чи то була і фантазія: Лана в готичному стилі, з прокушеною шиєю і т. ін. Нарешті я обважнів від алкоголю та паперових польських хавок і, не попрощавшись, вийшов у ніч. Довго місив багнуку маленькими вуличками, доки місячна доріжка не привела мене до мокрого купола цирку "Рапіро". Запах конячого посліду, верещання мавп, кинжальний біль у сонячному сплетінні, жовч із рота... Завіса одного з наметів розсунулася, і на нас подивилися два ока, підведених зеленим. А ще червоний, картоплиною, ніс. Я врізав по фізіономії. Потім виявилось, що це "прима"-клоун, і я зірвав виступ, виваливши йому зуби. Четверо накинудилися на мене, четверо ментів і двоє циркачів-атлетів. Потім я спав у смердючій каталажці, і мені снилося, що я бачу Лану, мадам З-зі, мертвою.

Хоч Гугенштайнер і носив таке прізвисько, він аж ніяк не займався продажем дитячих калаталок і ділянок на Місяці (за сто баксів квадратний метр). Першим відкриттям Гугенштайнера була саморобна катапульта, яку він-таки й використовував, – чудодійний, треба сказати, медичний агрегат у генікології. Як відомо, авіаційна катапульта викидає людину на двадцять-тридцять метрів. У полку, де Гугенштайнер працював механіком, після гульбища він надумав прокатати свою коханку на катапульти. Баба пролетіла десь тридцять метрів, і в неї стався викидень. Гугенштайнер наладив цілий абортарій на аеродромі, а коли почали допикати органи непомірними хабарами, – власноруч із "напівфабрикатів" змонтував катапульта за лісосмугою, перед самим яром. Так що викидні швякалися прямо в глинище.

Військова тюрюга виявилася вельми комфортним і достойним місцем, порівняно з тими, де я досі побував. Там-то я й зазнав Гугенштайнером і його товаришем Бишовцем – лисий, він швидше нагадував слимака, якого витягли з панцерника; а щодо Гугенштайнера, то такого вилупка й брехуна треба було ще пошукати. І ми знайшли один одного, інакше не могло бути. Нас поєднувала Принцеса, що по-різному заборгувала обом...

– Слухай, якого біса тебе сюди занесло? Твоє місце в абортаріях або на вогнищі святої інквізиції, – прорік цей напівкровка.

Я схвалив його думку добрим стусаном під ребра. Бишовець став у позу школяра четвертого класу. Нарешті всі зрозуміли, що краще триматися мирняком, путьом значить. Але я розбив їх писки, загнав у куток витирати криваві соплі, мене наче пройняло щось:

– Мені б, брате, не заблудитися, – бовкнув я в сонячний день, як бик ревував у колодязь.

– До чого ти... Ти мужик третій. Ми тебе, ні, ти нас...

– Одна баба мені треба. І вона тут. Кіно приїхала знімати, халява...

– Ясно. Принцеса... – шаркнув криваву юшку разом із вибитим переднім зубом Бишовець. – Так би і сказав, що городський.

Тому нічого дивного, що він і Бишовець, за всіма правилами абсурду, зайнялися пошуком і моральним покликом, почавши будити громаду на розшук самої З-зі, а потім і її вбивць.

Малюта важко сопів знімальним майданчиком. Вгорі котилася бавовна хмар, а синє небо різало зіниці. Загалом він полюбляв таку пору року, але язик і розум мав кострубатий. У нього сьогодні паскудний день. Пацан якийсь тарабанив по металевій трубі, Малюта спокійно витягнув пістолет і бабахнув у неї. Малий навіть вухом не повів. Каторжний день, дурний день, зачмирений день. Малюта прийшов на знімальний майданчик. Всі були одягнені. Він походив, покрутився, запитав, чи не спекотно, і як смакує артистам суниця, тоді пішов ні з чим. Він намагався зачепитися, як кожна нишпорка, відчуваючи щось неясне. Навіть найтупіший мент чує в повітрі тривогу. Але Малюта нічого не знав.

Коли скласти п'ять і п'ять, то в Лани вийде зовсім не десять. А якщо і витанцюється на десятку, то лише на її користь. Батьки – Царство Небесне – переставилися в той час, коли вродливій дівчинці можна тринькати гроші на ліво й на право. У спадок лишили кілька “свічних заводиків”, товстопузу няньку, котру, обнюхавшись коксу, вона дубасила камінною кочергою. Про все це знала преса, тож подеколи і журила маленьку сирітку з кількома мільярдами прибутків. Проте одного не врахували: в неї жорсткий чоловічий розум. Перший мужчина, якому вона романтично захотіла віддатися на пляжі, під місяцем, порвав собі щось там і нагородив Лану ненайдефіцитнішою хворобою. Дівчина не лишилася в боргу: в Пекіні чи ще там десь бідаці була коротка розбірка. Шарпака, говорять, вижив і прищпандьорив навіть нові причандали, не без допомоги тієї ж Лани. Не зовсім вона була скотиною. Ось. Далі – пробіл. Гульня, шампанське в басейні, групові злягання і таке інше. <...> Якщо поколупатися в її мутному, але цілеспрямованому житті, то наразі можна віднайти логіку, і не логіку знищення, а радше – о-о-осяйного пошуку, натхненного і сентиментального, як плач триперної баби над жовтим від сечі унітазом. Але біль, панове, це біль, від якого б джерела не походив. Одного разу вона вирішила, що лісова німфа, і годинами, днями ходила садком гола, уквітчавши голову вінком із білих лілей. А якось прийняла мирного цапа, що скуб траву, за фавна, і лише завдяки прудкості тварюки в них (чи в неї) нічого не вийшло... Не все можна переіменувати в житті. Сидиш, а якась тінь суне підлогою, стелею... Ти цього не зміниш. А Лана була якраз із тих людей, котрі намагалися перевернути світ на свій кшталт; вона нага-

дувала фонтанні бризки, які рвалися догори, але все одно падали у велетенську, порослу жабуринням калюжу. Лана не бажала бути в калюжі. Окрім мене, про це ніхто не знав.

Ми у цьому подібні. Ага, перепрошую, мила, ти ніяк не второпаш. Ось у чому була наша схожість: прокидаєшся серед ночі й не розумієш, де ти знаходишся, хоч і точно знаєш, що таки лягав у цьому місці, на цій ковдрі і, зрештою, із цією бабою. Це велося ще зі школи. Лана, на чотири роки молодша, підкочувала до коледжу лімузином, а мій серпентарій з червоної облизаної цегли, здавалося, і роздавить мене на велосипеді за всю неповагу до стін, непомірну любов до туалету, де можна курнути косяка, ковтнути портвейну і відчути себе справжнім пацаном. Школа і дім були для мене ідентично ненависні. Не треба думати, що я погано ставився до па і ма, але жилося, як терпугом по гландах. Звідтоді, як познайомилися, школа стала радістю. Так я прожив чотири роки в раю, а вся шкільна рутина відпала засохлим кізьяком. А там з'явився отой бугай косоокий... Одного разу застав її біля озера. Плакала. І говорила: “Якщо я помру, то більше нікого не побачу. А ще я буду дивитися, як жовтіє дідусь, і трубки всілякі стирчать у його горлі”. За місяць з'явився китаець. Коли тобі вибивають зуби, ти або огризаєшся, або тікаєш, дивлячись, скільки Бог тобі в голову вклав розуму. Мені спочатку вибили зуби, а потім я утік, щоб повернутися. Не таким уже був дурнем. Я сидів у порожній кімнаті, над сірим парканом звучав Джо Дасен, і це було б до трагізму комічно, якби мені, здоровенному мужику, не хотілося плакати по-справжньому...

Чоловіка рятує самотність і дорога. Лана для мене була давно мертвою і... Трохи не так: вона померла для себе, вона не могла прийняти того, чого в ній не було; це виходило, як з моєю державою, закиданою сірими ментовськими кашкетами. І я пішов у дорогу, з вибитими зубами і вбитим серцем. Я подержинси, натягнув бандану; я звалив увесь зайвий мотлох серед кімнати, облив гасом і ще довго дивився, як куриться домашнє попелище. Нічого не відчував, навіть пустки душі, як то кажуть, лише, здавалося, палали мої очі разом із мріями і коханням.

ВІЧНІСТЬ НЕ ЗАВЖДИ МИСТЕЦТВО

Усі ми доходимо до межі, де кінчається реальність, й ірреальне починає свій шаман-

ський танок. Усі доходимо до грані божевілля: один протирає руки вологими серветками по двадцять разів на день, інший содоміє на власну тінь, але при всьому лишаємося добропорядними громадянами. І якось ненароком, дивуючись, що він блідий, як личинка травневого жука, клерк висаджує з помпової рушниць мізки дружині, сину або доньці.

Лану насторожив шум у вухах. Щось упало десь у вітальні, але вона була надто п'яною, щоб розібратися, що там діється. Не боялася. Навіть думки не було, що з нею може трапитись якесь паскудство. Лана спробувала звестися, та ліву ногу зсудомило, і вона гепнула на килим. <...> А коли сльози потоком полилися з очей, вона згадала про мене... Та це був лише дощ і вітер...

Я гнав автобаном, поки не закінчився бензин. Стоянка. Червона з білим. Ропухувата баба в заяложеному фартусі, ларьок із сандвічами кайнозойської ери, що за якістю конкурують з атомною війною; мармизка малюка: "Хто може бути найсмачнішим? Тільки мама". Я реготав хвилину із п'ятнадцять. Правда, всім було до одного місця. Ніхто й нічого в цьому світі не хотів розуміти. Сивий, патлатий чоловік з молодими, ясними очима на "байку". Краще не встрявати. Ніхто нічого не бачив далі свого заду. А так проста філософія. Якщо ви надумали починати життя з самого початку, то пристойно можете вирити собі могилу: ваш страдний путь закінчився. І я знав напевне, для чого кинувся в протилежний бік. Хоч хто випрямляє і витягує на-впомацьки?.. Так, звісно, ми знаємо, але шлях необхідно пройти.

Певна річ, це не Голівуд. Лана на нього й не чекала, він їй був до одного місця – з тими статками, що мала, могла б заставити гризти свої труси Квентіна Тарантіно з усіма його коханками, пуделями і японцями вкупі. Відомо, справа не в грошах, а у впливі. Прокляте словечко "блат" проїло всі пори суспільства, включаючи й антиглобалістів. Лана стояла на самому вістрі скелі, і її точена фігура тридцятирічної вродливої жінки видавалася намальованою. Що вона там бачила? Мабуть, оголених русалок. Це буде круто, вирішила. Але одна проблема. Їхати було нікуди. Одні колиби, повні блошиць, ані душу тобі, ні туалету... Проте гарно. "Нічого, не повмираємо," – спокійно заявила. Режисер напевне подумав, що ця шарахнута в голову хоче переспати з ведмедем. З неї станеться. Але місце знайшли досить пристойне, поряд із місце-

вою буцегарнею, де відмотували п'ятнадцять діб Ілько Гугенштайнер та Іван Бишовець. Щоправда, обом, як тільки місця почало не вистачати, швидко наказали збирати лахи і – по конурах.

Вони пройшли під виючим од вітру транспарантом – два вороги, з'єднані однією кров'ю, що розривала не так їх серця, як горлянки. Кожен ніс у собі помсту, наче прапор, наче невипрану білизну. Гордість. Вічність не завжди мистецтво. Рим горів тисячі разів і лишився вічним містом... Десь так ці два придурки розмислювали, витріщаючись на краєвиди.

– Батьківщина, – велемудро зауважив один.

– В обгятих немає Батьківщини, – прорік другий, і з ніздрів йому пішла юха.

А коли він упав мертвою, наймертвішою, що може бути, ломакою, Лана задумливо, як оксфордська дама, прорекла:

– Вічність не завжди мистецтво.

Лана з пагорбу, вся в бронзовому освітленні, чиста і вимита, потоки зелені підпливають під її сап'янові чобітки, уважно і водночас розгублено розглядала пару.

– Ось де справжній колорит, – промовила.

– На них треба не менше вагона віагри, – прошепів помреж, чвиркнувши червоним. І тут розлігся на плаї – дуб дубом, а жінка значуче відкопилила губу.

Так почалася її кар'єра в кіно. Розумна Лана найосновніше второпала швидко: вічність не завжди мистецтво.

Ніхто не вважає себе за психопата. Навіть ваш лікар, психолог чи православний піп із знесеною під Афганом або Чечнею баштою, що кожної ночі ріже ягня в жертву Яхве, а інші конфесії піддає анафемському вогню і вважає нетерпимою ерессю. Годиться й така точка зору. Місця для сміття на Землі вистачить, тільки викидай. Кров просочиться в землю і – диви – ніхто того не побачить. А якщо ви надумали вислухати всю ось цю лободу, то наберіться терпіння або зовсім позатикайте всі діри: я до вас доберуся. Оте невидиме наздоганяє вас – добре. Є прості аксіоми – голод і холод. Вони й допомагають вистояти у вірі.

На чотириста першому кілометрі мій драндулет здох. Повалив з-під капоту дим, як і очікувалося від таратайки, до нутрощів якої не заглядали десять років. Холодний вітер, орава циганських виродків, і всі намагалися бодай-що поцупити, аж я всерйоз подумував

про “кімнату жахів” у цій місцині: благо, матеріалу вистачало. Вітер роздував парусом сорочку. Вгорі висів транспарант, що закликав пити води Нафтусі.. Один край його барабанив у металеві двері, що не відчинялися з пори графа Дракули. Я розумію, що голод – екзистенційна штука; у кіно там, в університетських баришнях – спарувалися на кладовищі, ось тобі вся екзистенція; а коли ти не жер три дні, тебе просто зносить вітром з усіма тельбухами... Ось чому кайф минає швидко, а паскудство лишається у твоєму нутрі назавжди?!

Вона була ранньою пташкою, але ніколи так вдосвіта не вставала. Щось тукнуло у вікно, і відразу її уява зайнялася яскравим салютом. У дитинстві вона хотіла бути хлопчиком. Патологія геніальності, – вирішила, ступаючи босоніж по росі. Дійшла до лісопильні, минула сторожку, де... зручно примостився кудлатий пес невиразної породи. Іноді людські очі подібні до собачих, і тут награний її дитячий страх почав переростати в справжній. Гола Лана притьма кинулася назад до оселі, але чиїсь дужі руки вхопили її і потягли. Вона так злякалася, що навіть не кричала.

За чотири кроки від циганського табору, а може, просто села, цих чумазих не розбереш, починалося сине урвище. Сталева тарілка озера. Довгий, як вагон-ресторан, сарай. Самотня шкапа, прив'язна до палюги, скубе зі стріхи солому. Навальний вітер. І нікого. Навіть бухне від захоплення. Я дивився на цю синю прірву і вже бачив готель, чи заповідник різних гуманоїдів, в натурі, я бачив желатинових, головоногих, лускокрилих, що випускають із-під хвостів огонь та сірку. А потім я стану, як Нерон, бляха, і підпалю це скопище содомітів. Так, я реально загорівся цією ідеєю, бо хотілося жерти, спати, злягатися... Хм, і про що думає людина, життя якої котиться згори? Напевно, це іскра надії...

МИТЕЦТВО

Ви не повірите, але одного разу нам довелося жити у велетенських норах, що їх повикурювали, передаю слова старого “бичари”, велетенські щурі, завбільшки з Вафлика, а Вафлик, скажу вам, ще та тварюка. Говорили, він минулого року – навпіл самого Віка! Ось куди мене занесло, як Фому Невіруючого, щоб пересвідчився на власні очі.

Не за якоюсь там лахматою кицькою! Хоч... няв-няв-ням... Ви не повірите, але я бачив, як Борик Гнилозуб циркуляркою шпелив ноги своїй Люсьці, щоб не ходила по мужиках. А потім упав на високовольтні дроти – тільки попіл посипався в золоту пшеницю. Не повірите, що мій дід розстрілював Берію? Хоч, хто знає про чужу людину? Тут про себе не второпаш. Але, точняком, закроїлось щось нечисте, смаленим тхне. Я зайшов до бару, тільки в такий бар пускають Вужа. Вповзаю у їх мізки, коли вони глушать пиво і клянуться в гідрі всесвітнього замаху... Вічно йолопи плодяться, як вісліюки на стайні. Зажди тхось унизу. І як ти це знаєш, – тобі краще втопитися в діжці з прокислим пивом; невідомість заворожує. Ніколи нічого не зміниться, якщо сам цим не переболів. Либонь, отакий перший крок до Бога... І рятуйтеся, якщо ви почали думати, на самому початку. Вірите?.. А хто тоді, шановні, буде виставляти гальби пива... Про-ош-ш-шу дуже пана... О, ви подивіться, у нього така гарна матуся, ніжна матуся? П'єро, Мальвіна? Хріна вам москальського... Скоцюблена, горбата постать Вужа тінню проповзає між дубовими столами, пальці, мовби ненароком, лапають недоїдки та недопиті гальби... У довгому светрі, схожий на художника, він малюється чорним тоном біля вікна, гладить одновухого пса. А Лана говорить: яка самобутність, який шик! Продовжувати? Вона також перетворюється на тінь. Підіймає граціозно руку, витягує ногу: панчоха падає комусь у зупу. Здерши спідницю, голим місцем сідає горщик із печенею. Наступний алюр пані не вдалося взяти. Мужики реготали й підливали пива. І ось тут, пам'ятаєте, вона зникла... <...> Коли я вийшов на берег, повний дохлої риби, мені ясно дійшло, що це навіть не вакханалія, а свиняче хрюкання. Це мені помста, що примчався за тисячі кілометрів, щоб вдихнути гнилизну улоговини. Звісно, я знову помилявся.

ПОМИЙНИЦЯ І ГОЛОД

Місто й держава не мали тут, як і скрізь, чітких орієнтирів, вимірів, кордонів і координат, тож часто людина мусила їхати в одну точку, а потрапляла в іншу або й хтознакуди – до самого дідька на роги. Той, до речі, частенько в цих місцинах виконував кропітку роботу щодо збирання маку. І вже біломолочна продукція, перетерта, подрібнена на порції, викидалася на гудрони великих міст, що й не зчуєшся, як відгицуєш під арабом, у контейнері, повним щурів, за пакетик розбодяженої ханки. Або сідаєш на електротягу,

яка мчить тебе до столиці зі швидкістю мрії; потім темний полустанок, іржавий плафон ще 1953 року, і п'яна урла спорожнюється вам на рило, а там <...> падає від передозу скломийної рідини. Моя мила, ти вперше бачиш, як чоловік напуджує повні штани, як вони виснуть, бо твій таточко був – чи є – чепуруном, а мамця твоя все волосся на його і своїй голові повисмикувала; ти бачиш мертві очі, ти вперше усвідомлюєш неземну склянність очей. Плетешся насипом на тонких (ні, витончених!) ногах балерини, готова вже й мертвого обласкати, але хто ж тобі заплакать?.. Спробувала лягти... У глибокому дитинстві ти бачила справжній сон; певне, кожна людина вдихає його, а тоді вже вся решта життя – лиш віддалений відгук, полуння того сну. Попереду морок і бажання заснути.

Ми вийшли з бару “Баранячий ріг”, і Гиря відразу вивернув на купу багнюки. Стояли, небом повз розмазаним жовтком місяць, а потім комусь (якого дідька?) забажалося перевірити фінанси. Сміх зникає, як і сльози. Ви це помітили? Оп-ля! Нічого не помітили, бо, коли на світ заявляється черговий вишкребок, треба плакати, а не зубоскалити. Ми пропливали під лапатами вітами... Ясно, з баблом голяк. Гиря приторможений. У нього вчора сестру завалили. Підіймається – і знову писком у купу шоферського лайна.

– В не того... не понтами борсаєтесь, – обізвався Смик. Знаю, падлюка давно балухатиться на неї, та я ті зіньки поприкрию, мертву і ту виродкові не дам, як Ромео. Він і зараз пихтить. Останній поцілунок плоті. Але – далі буде. Зараз ми сидимо на білому під місяцем гаражі. У мене грифельний профіль. А Гиря подібний до черв'яка: вигинається проти неба, як чорний танцює румбу. Потім я різко ставлю пляшку рому, очі під лоба. Литі вени шлангами на руках. Вганяю п'ять кубів, наче це всього один, йо. Мене харить дико – вже нагадую розбовтаний беларуський трактор. Мене харить, ні, вибачайте шаноблива і шановна публіка, мене втомлює підраховувати, що я втратив. Колись, це не з моєї опери... Колись я куплю наосліп букет айстр і подарую першій жінці, яка впаде мені в око, а тоді почнеться знову оте “колись”. Повільно, як у мармеладі, південному мармеладі полудня, повертається голова.

– Так, бляха, що трапилося, гестапівські роздובהї?!.

Вісмут знову вигулював собаку. Породис-та шведська вівчарка. Я певен, що в неї і очі червоні, як у Вісмута. Ми кілька разів заходили до відставного генерала. Той любив пацанів. Дівчаток також, але менше. У них там йому чогось не вистачало для повної насолоди. <...> Якщо кохання зважувати на кілограми, то в мене були тонни кохання до Лізки. Але Вісмут шукав те, що подобається або не подобається його чорногривому, косолапому Сфінксу. Того дня Лізці двічі не пофартило. Вона снилася голою, начебто стрибала на одній нозі, а страшний Сфінкс змушував жерти його екскрименти. Вона хлипала з надривом, але плач здавався швидше шумінням водопровідної труби. А коли нарешті прийшла до тям, пес обгризав її ліве зап'ястя. Далі нічого розповідати – протокол засвідчив, свідки засвідчили: собака оскаженів. На диво мирного, його відтарабанили в джкоподібному лімузині, разом із безрідними с'явками, до собачого притулку, щоб там мирно і спокійно відправити в псяче пекло. Тільки-от: чому ж той гавкун такий ласохвостий, аж язиком черевики полірує, і підлесливий, і привітний? І сяке-таке інше?

Якраз того дня я вибрав місце на торшері. Янголи можуть сідати скрізь. Якщо я вам скажу, де вони можуть з'являтися, ви відразу перестанете вірити або ж буде насміхатися над Батьком. Так-от, я сидів на торшері, а Вісмут включив своє чорно-біле французьке порно. Маленький, плягавий, чоловікоподібний. І ось на екрані він бачить Лізку. Спочатку – вишукану, витончену пані З-зі (ах, як старі лахудри обожнювали його песика!). Вісмут записує щось у нотатнику кольору глибокого неба. Потім випиває м'ятного лікеру – чвертка води, третина лікеру, ложка цукру. Я все бачив і знаю. Той накинув кашкета їй на голову. І вони сміялися... Я зіскочив і вийшов; бачив, як їх погляди пропікали мене. Всі в генделі кричали очима: давай, вріж цій мажорній мавпі. Я виліз на стіл, хапонував драпу, запив пивом. Так, зараз вона намагається не дивитися. Кричу: “Я роздеру тебе, почваро, і ти покотишся прямо в пекло...”. Волав із годину, але він давно зслизнув. Я продовжував дудлити пиво, поки аж не звалився зі столу, мордою в чуже блювотиння. Але звівся на ноги... Підгребли мої кориші: він зробив... його пес... що скажеш... а нічого я не скажу... Із такими думками, із пивом у руках, ми вийшли на вулицю. Тоді я ще був живим... Ви що, не помітили: цю історію розповідають три різні істоти...